

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esitys ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvää luokitustoimintaa koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 177/2025)

MONIKA VAINIO, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES

TALOUSVALIOKUNTA 12.2.2026

Hallituksen esityksen sisältö:

1

ESG-luokitustoimintaa koskevan asetuksen mukaisen kansallisen toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen:

Fiva ehdotetaan nimettäväksi asetuksen mukaiseksi kansalliseksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi

2

ESMA:n suoravaltavivat ja Fivan valtuuksien suoraviivaistaminen:

Yhdenmukaistetaan Fivan valtuuksia ESMA:n suoravaltavonnan alaisten tahojen osalta siten, että lain sanamuoto vastaa lähemmin kulloinkin sovellettavaa asetusta.

3

FivaL:n ns. kirjainpykäliden tekninen korjaus:

Tekninen korjaus FivaL:n 50 a–50 a §:iin, sillä aakkoset ovat loppumassa kesken.

4

Rahanpesulain muutokset:

- Asianajajia koskevat hallinnolliset seuraamussäännökset muutetaan vastaamaan nykyistä lain soveltamisalaa*
- Tekninen korjaus Ahvenanmaan kiinteistövälitysliikkeitä koskevaan valvontasäännökseen (uusi)*

ESG-luokitustoimintaa koskeva asetus

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/3005 ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvän luokitustoiminnan läpinäkyvyydestä ja integriteetistä ja asetusten (EU) 2019/2088 ja (EU) 2023/2859 muuttamisesta (ESG-luokitustoimintaa koskeva asetus) annettiin 27.11.2024.
- Asetuksen tarkoituksena on tehdä EU:ssa ESG-luokitustoiminnasta johdonmukaisempaa, avoimempaa ja vertailukelpoisempaa ja näin lisätä sijoittajien luottamusta kestäviin rahoitustuotteisiin.
 - Asetuksessa mm. otetaan käyttöön ESG-luokitukseen liittyviä läpinäkyvyysvaatimuksia, ESG-luokitusten tarjoajien organisaatiota ja toimintaa koskevia sääntöjä sekä näiden valvontaa koskevia säännöksiä.
- **Asetuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät kansallisen toimivaltaisen viranomaisen 2.4.2026 mennessä. Asetus ei sisällä jäsenvaltio-optioita tai muuta kansallista liikkumavaraa.**

ESG-luokitustoimintaa koskeva asetus ja ESMA:n suoravalvonta

- ESG-luokitusten tarjoajat ovat ESMA:n suoravalvonnan alaisia.
 - Finanssivalvonnalla ei tule olla itsenäisiä toimi- tai valvontavaltuuksia ESG-luokitusten tarjoajiin.
 - Asetuksen 30 artiklassa kuitenkin edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät kansallisen toimivaltaisen viranomaisen.
- Vaikka ESMA vastaa ESG-luokitusten tarjoajien valvonnasta, voi se siirtää tiettyjä toimivaltuuksiaan harkintansa mukaan kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle.
 - ESMA voi siirtää kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle valtuuden pyytää tietoja valvottavalta sekä valtuuden suorittaa tutkimuksia ja paikalla tehtäviä tarkistuksia.
 - Tehtävien siirtäminen toimivaltaiselle viranomaiselle ei kuitenkaan vaikuta ESMA:n vastuuseen eikä rajoita ESMA:n mahdollisuuksia suorittaa ja valvoa siirrettyä tehtävää.
 - ESMA ei myöskään saa siirtää toimivaltaiselle viranomaiselle valvontatehtäviä, kuten toimilupapäätöksiä, lopullisia arviointeja taikka rikkomisia koskevia seurantapäätöksiä.
 - ESMA korvaa tehtävien siirtämisestä aiheutuneet kulut kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle.

ESMA:n suoravalvonnan alaiset toimijat

ESMA:n suoravalvonta

- Tiettyjä ESMA:n suoravalvonnan alaisia toimijoita on yksilöity FivaL:n 5 §:ään, jossa määritellään **muut finanssimarkkinoilla toimivat**.
 - Lainkohta sisältää: luottoluokituslaitokset, kauppätietorekisterit, kriittisten vertailuarvojen hallinnoijat ja tietyt kolmansien maiden vertailuarvojen hallinnoijat.
- FivaL:n 5 §:n mukainen muiden finanssimarkkinoilla toimivien määritelmä linkittyy myös muihin lain säännöksiin, joissa säädetään Fivan valtuuksista.
 - FivaL:n 33 §:ssä säädetään mm. Fivan mahdollisuudesta asettaa muulle finanssimarkkinoilla toimivalle toimeenpanokiellon sekä mahdollisuudesta velvoittaa muun finanssimarkkinoilla toimivan ryhtymään oikaisutoimenpiteisiin.
 - FivaL:n 33 a §:ssä säädetään mm. Fivan mahdollisuudesta määrätä uhkasakko myös muulle finanssimarkkinoilla toimivalle.
- Siltä osin, kun FivaL:n 5 §:n muun finanssimarkkinoilla toimivan määritelmä sisältää myös ESMA:n suoravalvonnan alaisia toimijoita, on kansallinen lainsäädäntö epäjohdonmukainen tiettyjen suoraan sovellettavien EU-asetusten kanssa.
- **Hallituksen esityksessä ehdotettu tehtäväksi tarvittavat muutokset, joilla ESMA:n suoravalvonnan alaiset toimijat poistetaan FivaL:n 5 §:n määritelmästä**

FivaL:n kirjainpykälät

- FivaL:n 6 luvussa 50 a-50 ä §:ssä on säädetty mm. Fivan toiminnasta toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi osa edellä mainituista lainkohdista sisältää myös muita säännöksiä (esim. yhteistyöhön tai muuna viranomaisena toimimiseen liittyen).
- Ongelma: aakkoset loppumassa kesken. Nykyisellä mallilla ESG Rating -asetuksen jälkeen käytössä enää 50 ö §.
- Hallituksen esityksessä erotellaan toimivaltaisen viranomaisen nimeämistä koskevat säännökset omaksi kohtamuotoiseksi pykäläksi ja kerätään muut säännökset puolestaan omiksi lainkohdiksi.

Lainkohta	Toimivaltaisena viranomaisena toimiminen	Yhteistyötä koskeva säännös	Muuna viranomaisena toimiminen	Muu säännös
50 a §	x			
50 b §				x
50 c §	x			
50 d §	x	x	x	
50 e §	x			
50 f §	x			
50 g §	x			
50 h §	x			
50 i §	x			
50 j §	x	x		
50 k §	x			
50 l §	x			
50 m §	x	x		
50 n §	x			x
50 o §	x	x		x
50 p §	x		x	
50 q §	x			
50 r §	x			
50 s §	x			
50 t §	x			
50 u §	x	x		
50 v §	x			
50 w §	x			
50 x §	x	x		
50 y §	x			
50 z §				x
50 ä §			x	x

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muutokset

- Asianajajia koskevia hallinnollisia seuraamussäännöksiä muutetaan vastaamaan aiemmin tehtyä lain soveltamisalan muutosta
- Soveltamisala koskee nyt nimenomaisesti **elinkeinoharjoittajina toimivia asianajajia ja asianajoyhtiöitä**. Myös seuraamukset kohdistuisivat jatkossa näihin toimijoihin, ei yksittäisiin asianajajiin tai heidän apulaisiinsa henkilökohtaisesti.
- Muutos välttämätön, jotta näille yhtiöille, jotka ovat jo rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain mukaisia ilmoitusvelvollisia, voitaisiin tarvittaessa määrätä seuraamuksia
- Valtaosa asianajotoimistoista on yhtiömuotoisia

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:n tekninen korjaus

- Lain 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohtaan esitetään teknistä korjausta.
- Säännöksen tulisi sisältää viittaus myös Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneistojen välitysliikkeisiin, eli lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohtaan. Säännöksen mukaan Lupa- ja valvontavirasto vastaisi myös Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneiston välitysliikkeiden rahanpesusäätelyn mukaisesta valvonnasta.
- Ahvenanmaan maakuntalainsäädännössä tarkoitetut kiinteistönvälitysliikkeet sekä vuokrahuoneiston välitysliikkeet ovat rahanpesulain soveltamisalassa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) on aiemmin ollut rahanpesulaissa mainittu toimivaltainen Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneiston välitysliikkeiden valvoja. Valvontaa koskevasta pykälästä on virheellisesti poistettu 1.7.2023 viittaus Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneistojen välitysliikkeisiin.
- **Kyse on teknisestä virheen korjauksesta, jossa oikeudellinen tila korjataan vastaamaan ennen 1.7.2023 voimassa ollutta tilannetta.**
- Muutosehdotuksesta keskusteltu Lupa- ja valvontaviraston sekä Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ja valtuuskunnan edustajien kanssa, jotka kaikki tukevat asiantilan mahdollisimman pikaista korjausta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:n tekninen korjaus

Voimassa oleva laki

1 §

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

Ehdotus

1 §

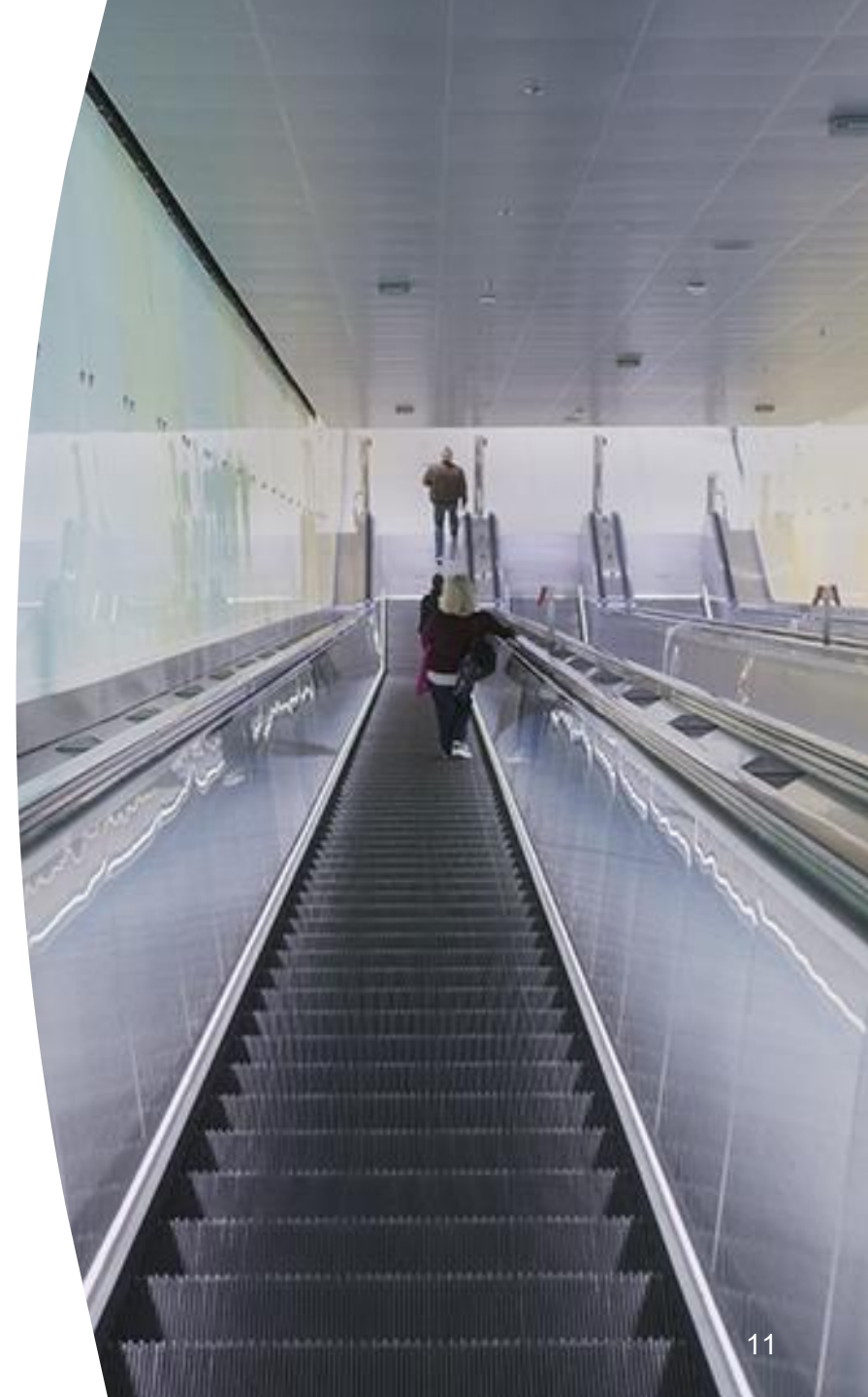
Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14 ja 16–**26** kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

Aikataulu

- Lait voimaan 2.4.2026.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos